

e160.

~~5407~~

Kosjasõit

A.kitzberg.

Wanemuise

naitelawa

+ TARTUS. +

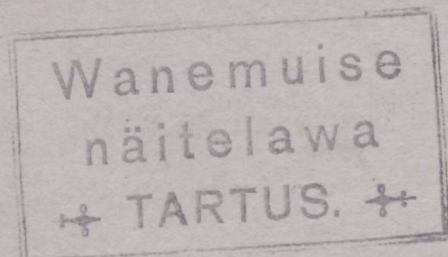
01/11/35

K O S J A S Õ I T .

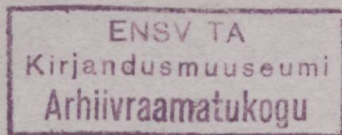
Jant kolmes waatuses, laulu ja
tantsuga.

M o t t o : Talupoja jant
käib kõige ette.
(Pastor Hansen).

A . K I T Z B E R G .

Wanemuise näitelawa
jaanuari kuu 1915 .

76084

O s a l i s e d :

Kägu, ajalehe "Waatileja" toimetaja
 Ööpik, } toimetuse liikmed
 Lõoke, }
 Räästas, metsawaht.
 Liisa, selle tüdruk.
 Jaak, Räästa sulane.
 Mats Mürk, peremees Mulgimaal.
 Wolmer Womm, wallawanem.
 Kompa, walla wahimees, wana soldat.
 Woorimees.
 Trükipoisid, külapoisid ja külatüdrukud.

=====

Aeg: paarkümmend aastat tagasi, ehk ka
 mitte.

Esimene waatus.

Tuba ajalehe "Waatileja" toimetuses. Pahe-
mat kätt üks õue, tubli kuljusega, tagasei-
nas teine, kust trepp ülesse trükikotta wiib.
Seintel raamatute riiulid, kõiksugused rek-
lamelehed, kodumaa kaart ja suur plakaat pääl-
kirjaga: "Ajaleht "Waatileja", ilmub nädalas
korra, hind aastas 3 rubla, kuulutuste kor-
pusrida 5 kop." Kolme laua taga, mis ajaleh-
ti, paberid ja raamatuid täis, istuvad pää-
toimetaja Kägu ja toimetuse liikmed Ööpik
ja Looke, kirjutawad ja laulawad:

I. N. I. Tertzett:

Laskem suled kribiseda,
Laskem, laskem libiseda,
Suuri mõtteid, kuulsaid mõtteid,
Üle ilma uusi mõtteid,
Kribiseda paberisse,
Libiseda lehe sisse!

Kägu (käega laua pihta põrutades).

Tadiramp, tadiramp---

Ööpik. Nii saab kirju, nii saab kirju -

Looke. Nii saab kirju, nii saab kirju -

Ööpik ja Looke. Nii saab kirju, nii saab
kirju -

Kõik kolm. Nii saab kirjutatud "Waatileja!"

Mis on kuskil kuulda olnud,
Juhtumisi ette tulnud,
Suuri asju, väikseid asju,
Üle ilma uusi asju,
Paneme kõik paberisse,
Mahutame lehe sisse!

Kägu (nagu enne). Tadiramp, tadiramp - - -

Ööpik. Nii saab kirju, nii saab kirju -

Looke. Nii saab kirju, nii saab kirju -

Ööpik ja Looke. Nii saab kirju, nii saab

kirju -
Kõik kolm. Nii saab kirjutatud "Waatileja"!

Kägu. Minu härrad, tubli, hüwa, waimustaw!
 Ja waimustus on pääasi, kirjanikul liiategi weel ajakirjanikul peab waimustust olema. Kirjanik ilma waimustuse-
 ta on kelluke, mis ei helise, on nagu -
 wana mõraga päda! Mõistlik meist, mu
 härrad, et "Karskuse Sõbrast" mööda
 "Gothenbürgi" kaudu kontorissee tulime,
 tõesti mõistlik! Wanad eestlased juba
 oliwad nii targad, et ilma linnupetet
 wõtmata majast ei läinud. Nemat maitse-
 siwad enne iwa. Meie, kui nende järel-
 tulew sugu, Kalewite kange wõsu - meie
 peame esiwanemate pruukidest kinni. See
 on rahwusline, see on hubas, see on
 üllataw! Muidugi, meie oleme hariduses
 neist ette jõudnud, meie wõtame linnu-
 petet keemilisel kujul ja oletame: iwa
 on iwa!

Ööpik ja Lõoke. Mhmh! Ja!

N l-a. Tertzett.

Kägu. Tadiramp, tadiramp - - -

Ööpik. Nii saab kirju, nii saab kirju -

Lõoke. Nii saab kirju, nii saab kirju -

Ööpik ja Lõoke. Nii saab kirju, nii saab

kirju -

Kõik kolm. Nii saab kirjutatud "Waatileja"!

Kägu. Küllalt! Tõele, mu härrad! Siin -
 juhtkiri on juba peaaegu walmis (Patho-
 sega). Tartu ja Tallinna meestele
 kaikaga kindrekontide wahel! Maka-
 beus maha!

Ööpik ja Lõoke (suure waimustusega üles-
 karates ja korrates). Makabeus maha,
 kand taha!

N l-a. Tertzett.

Kägu. Tadiramp, tadiramp - - -

Ööpik. Nii saab kirju, nii saab kirju -
Looke. Nii saab kirju, nii saab kirju -
Ööpik ja Looke. Nii saab kirju, nii saab kirju -

Kõik kolm. Nii saab kirjutatud "Waatleja"!

Kägu. Hüwa! Aga - politika ringwaatus! Ööpik, kuidas sa laulad, kaugel sa temaga oled?

Ööpik. Walmis, walmis! Wötsin "Birshewõja Wedomostist", kärpisin eest ja tagast, tõmbasin maha, lisasin juurde - ühe sõnaga: tubli ringwaatus ja täitsa algupäraline meie lehe seisukohast waadates. Ümberpanek ladus, kõne waimurikas, ühe sõnaga - suurepäraline!

Kägu. Soo?

Ööpik. Jaa.

N 1-a. Tertzett.

Kägu. Tadiramp, tadiramp - - -

Ööpik. Nii saab kirju, nii saab kirju -

Looke. Nii saab kirju, nii saab kirju -

Ööpik ja Looke. Nii saab kirju, nii saab kirju -

Kõik kolm. Nii saab kirjutatud "Waatleja"!

Kägu. (Käega keelates). Jatkub! Jatkub! Ja sina Looke, mis sa kodumaa lahketelt nurmedelt lõõritad?

Looke. Lõõri, lõõri, lõõke -

Ööpik. Piiri, pääri, pääsuke -

Kägu. Pidage, seda laulu rohkust ma juba tunnen. Mis sääl siis katki on?

Looke. Kodumaa näib koiduund magawat, ei kihku ega kahku, rixsu ega raksu kuskil pool. Hariduse seltsides - jaa, peetakse harilikka hariduslisi koosolekuid, aga - et sääl keegi harida oleks saanud...

Kägu. Eh! Mittegi koer ei ole kuskil kaewu kukkunud?

Looke. Ei!

Kägu. Hm! Paha. Siis ei ole parata, wana armas abinõu awita. Siin "Olewik" ja

"Sakala", "Päewaleht" ja "Kodumaa", "Ka-
ja", "Hääl" ja "Postimees" - wast on mõ-
nel' uudist sees. (Jagab lehed wälja).
Igamees lõikab ühe maanurga sonumid wäl-
ja, Riia lehed riisun ma ise.

Ööpik ja Looke. Mhmh! Jah!

(Kõik kibedasti ametis, pikad käärid
wälguwad).

Ööpik. Kus käärid? (Lööb rusikaga wastu lau-
da, et kuulda, kus käärid tirisewad).

Looke (wõtab lehe alt käärid). Siin.

N I-a. Tertzett.

Kägu. Tadiramp, tadiramp - - -

Ööpik. Nii saab kirju, nii saab kirju -

Looke. Nii saab kirju, nii saab kirju -

Ööpik ja Looke. Nii saab kirju, nii saab
kirju -

Kõik kolm. Nii saab kirjutatud "Waatileja"!

Poiss (trükikojast, tahmane ja määrdinud,
trepist alla jookstes prantsatab ühes
uksega tuppa). Trükikoda palub juhtkir-
ja! (Temal on õhukesed riided ja kange
nohu, tõmbab alati pahema ja parema käe
esimese sormega nina alt).

Kägu. Tasa, pagana pihta! (Tõstab sõrme nina
kõrwale). Mis ma's sääl weel tahtsin ütelda?
Ulemaalisele mõttele weel üks wäike
watt. (Hakkab tuhatnelja kirjutama, käris-
tab kui rida jälle täis, paberi küljest ri-
basid maha ja pillab porandule, kust pois-
ke neid korjab). Ega juhtkirjad pruugi
pikad olla, neid ei loeta. Mõjub tänaseks,
punkt! (Poisikesele imekspannes). Kas sa
weel siin wahid? Miks sa järjest ei wõt-
nud ja ei wiinud?

Poiss. Hõhõhõ! Es jõwwa ju! (Tormab minema).

Ööpik (lipakaid Kägu kätte wiles). Siin Tar-
tu ja Tallinna tarkus!

Looke (nõndasama). Siin Pärnu, Wiljandi ja
Narwa natuke!

Kägu. Ja siin Riia riismed. Säh, Lööke, muuda nad meie erasõnumiks ümber, seda kunsti sa oskad.

Lööke. Mhmh, jah!

N 1-a. Tertzett.

Kägu. Tadiramp, tadiramp - - -

Oöpik. Nii saab kirju, nii saab kirju -

Lööke. Nii saab kirju, nii saab kirju -

Oöpik ja Lööke. Nii saab kirju, nii saab kirju -

Kõik kolm. Nii saab kirjutatud "Waatleja"!

Poiss (tormab sisse). Trükikoda palub kodumaad.

Kägu. Säh! Kahma kätte ja kao!

Poiss. Hõhõhõ! Ku pallu! (Walab minema).

Kägu. Ja nüüd meie omad algupäralsed uemad sõnumid. Mu härrad, kes teist teab ühe hää uema sõnume? Pudel õlut auupalgaks, kelle uem sõnum kõige uem on! Pidage silmas, uemad sõnumid peavad hästi uued olema, tuliuued, mäherdusi weel kellegile teisele enne meelde ei ole tulnud, aga - ometi ka niisugused, et neid keegi waleks tunnistada ei wõi. ja et neid tagajärele tarwis õiendada ei ole. Mõistate, mu härrad?

Oöpik ja Lööke. Mhmh! Jah!

Oöpik (lugemise wiisil). Suure-Jaani kihelkonnas on üks poiss püssi lahti lasknud!

Kägu. Hüwa! Muutke: püssi lõhki lasknud, ja lisaage juurde: ettewaatus tuleriistadega!

Lööke (lugemise wiisil). Tartus on üks üliõpilane ära surnud!

Kägu. Hüwa! Muutke: Tartus on üks üliõpilane häkki ära surnud. Ohtul enne seda oli ta weel rõõmsasti sõprade seltsis konwendi korteris õlut joonud. Ja lisaage juurde: ah see joomine, see joomine!

Siis meeldib see karskuse meestele

Oöpik (lugemise wiisil). Wiljandis on mine-

wal nädalal hullu koera nähtud!

Kägu. Hüwa! Jätke "minewal nädalal" wälja, muidu on sõnum juba wana. Ja lisage juurde: hoolsal politseil on korda läinud tagedat looma kohe kahjutaks teha. Muidu jääwad Wiljandi mehed rahutuks ja, - on sünnis walitsuse organisid igal ajal kiites nimetada.

Poiss (tormab sisse). Trükikoda palub poliitikat!

Kägu. Siin on! Lase jalga!

Poiss. Hõhõhõ! Täampe läab leht lõhki! (Walab minema).

Ööpik. Tadiramp, tadiramp...

Kägu (pahaselt). Sst! Siin tadiramptitan üksi mina! Kuulge mu enese uuemat sõnumit, mu härrad! Ma leian, teie uuemat sõnumid on wähe wäärt, pidin neid kõiki ise parandama. Ma olen sellepärast otsuseks teinud auupalgaks määratud õlle ise ära juua. Olete nõuus, mu härrad?

Ööpik ja Lööke (nukralt). Mhmh! Jah!

Kägu. Rõomustab mind, et ühel meelel oleme, nagu wäga wolikogu. Tänutunnistuseks, kui täna üks tellija tuleb, lisan ma weel kaks - ütleme kolm - kollast juurde - tühjendame nad selle uue tellija hää õnne pääle...

Ööpik ja Lööke (rõõmsalt). Mhmh! Jah!

Poiss (tormab sisse). Uuembid sõnumid on waja!

Kägu. Tuhat ja tuline! Kas ei saa juba üks-kord leht täis?

Poiss. Weel on umbes küünra wõrra puudus (Näitab nõoriga).

Kägu. Säh! Sellest saab.

Poiss. Hõhõhõ! Siin om kaits kortelt pääle küünra. (Walab minema).

Kägu. Wiimne leib, ajalehe toimetaja olla! Lõhu kirjutamist, kas high tilgub, aga

"näpuwalget ei näe kaskilt! - Ööpik!

Ööpik? Jah!

Kägu. Minge ümber nurga poodi - (kõnelemine laulu laadi: Minge üles mägedele)

Tooge mulle tubakat,
Hültsenid ja tuletikka,
Bostanjoglo wabrikust! -

Ööpik. Kulla härra, andke raha,
Kaupmees ammu pahane,
Wõlgu anda ta ei tahä,
Mitte enam sugugi!

Kägu. Mis? Ja seda ütlete teie, kui poliitikamees, kelle kätte mina politika ringwaatuse kirjutada olen annud? Politika ja diplomatika, need kaks asja käiwad käsi käes ja teie kui politikamees ei peaks niipalju diplomatikat oskama, et tühja weerand naela tubakat kätte ei saa? Andke suuri tõutusi, suuri tõutusi andke! - Minge!

Ööpik. Lähen juba, lähen! Kuu ja tähed taevas ei pea minu eest julged olema! (Ära).

Kägu. Nõnda ainult, nõnda on õige! (Laulab).
Tadiramp, tadiramp-- (Ukse kuljus koliseb waljusti).

Kägu ja Lööke. Ukse taga on üks tellija!
(Tõtawad oma asemele ja kirjutawad).

Womm (sisse astudes). Tere! Ma tahan täada, kes teist siin see - toimetaja on?

Kägu ja Lööke. Tere!

Kägu (üles tõustes). Teie soowite, mu härra?

Womm. Mina ei ole teie härra, mina olen Wolmer Womm, wallawanem Wolmer Womm, aga - ma tahan täada, mis härrad teie siin olete?

Kägu. Ei ole sugugi auu teid lähemalt tunda, auus wallawanem ja Wolmer Womm.

Womm. Soo tunda ei mõista, aga - teotada mõistate!

Kägu. Kuidas? Kes teotas? Sa jõulid, itea

Womm. Teie - oma lehe narmaga! (Wõtab tas-
kust suure ajalehe ja laotab enese ette
laiali). "Pärnumaalt K. wallast kirju-
tatakse meile: Hiljuti oli meil walla-
ametnikkude walimine. Wallawanemaks sai
keegi W.W., kellele kõik kõrtsimehed nä-
dalate kaupa enne hääli oliwad kogunud.
Arwatakse, et ametisse saamine W.W-le
wähemasti 100 rubla maksma läinud! Oh
Eesti rahwas, millal saad sa nii kauge-
le, et sa oma ametnikkude walimist enam
sinikaelte abil ei toimetata!" - Kuidas jul-
gete teie niisugust teotust minu kohta
lehte panna? Seda ma teile ei jätta.
(Astub ähwardawalt lähemale).

Kägu (eest taganedes). Aga auulik härra
Womm ja wallawanem! Kuidas te ometi wõi-
te mõelda, et selles kirjatükis teist
kõne on? Teie olete täitsa eksiteel. Ju-
mala eest, ma tõendan teile, teid ei ole
sugugi mõeldud.

Womm. Mis? Keda te tahate wõrgutada? Kas K.
wald ei tähenda Kariste ja W.W. - Wolmer
Womm? - Mis?

Kägu. Aga ma kinnitan teile auus Womm ja
wallawanem, mõtelge ometi, Pärnumaal on
ju palju waldade nimesid, mis K. tähega
algawad - Koonga, Kõima, Kärü, Kalli ja
Kilingi, - ja W.W. wõib ju niisama hästi
Willem Warik ja Wiilup Warblane tähentada
kui Wolmer Womm! - Ega teie ei ole ju ome-
ti omale kõrtsimeeste kaudu hääli kogunud
ja 100 rubla ära kulutanud? - Mis?

Womm. Muidugi ma ei ole, iseenesestki mõis-
ta, ma ei ole.

Kägu. No waadake auus Wolmer Womm, siis on
ju selge, et selles kirjatükis teist kõne
ei ole. Teie olete auus mees, kes alati
otseradasi käib - eks ole?

Womm. Seda ma arwan. Häda igaühele, kes tei-

seti julgeb mõtelda. Teile ja teie lehe narmale tahan ma aga näidata, kust Luukes olut toob. Mitte ühte ainust nummert ei lase ma enam tervele Pärnumaale sisse! Saate aru? Mis?

Lõoke. Isand toimetaja, kas wiskame selle suure suuga Pärnumaa mehe läwest wälja?

Kägu. Jah, õige! Wiskame ta wälja! Keda siin ähwardab!

Lõoke (ette astudes). Auus wallawanem Wolmer Womm! Rahwameelse ajalehe "Waatileja" toimetus paneb teile ette walida: kas lähete hääga õige ruttu ära, ehk teid wälja wi-satakse wägisi?

Womm. Katsuge! Tahate maitsta, mida maiku Pärnumaa solatud silgud on? Teate, need, mille eest Räämas palwet peeti: Issand! Lase taewast räga soola sadada nende haise ma läinud kehade pääle? (Haarab Lõkese kinni).

Lõoke (sipeldes). Appi, appi!

Kägu (jookseb konetoru juurde ja karjub trükikotta). Trükipoisid alla! Appi!

Womm. Kuripatt ja kõik!

Poiss (tormab sisse). Mis om? Mis om? Mis waja?

Kägu. Wisake see jäme talumats siit wälja!

Poiss. Aha! Seesama, kes Lõokesele liiga teeb. (Jookseb trepist üles, hüüab üle ukse trükikotta). Tutu, luttu, poisid ruttu! Tulge wälja, siit saab nalja!

(Trepist alla tuleb kolinal ja mürinal tah-maste nägudega poisikesed (trükiladujate õpi-laste) kari ja asub Wommile kallale. Koik toukawad teda ja litsuwad kisa ja käraga läwe poole).

Womm (nagu enne). Toho, toho - tahmalased!

N 2. Poisikeste koor.

Küll me temast jagu saame,
Libedasti wälja aame!

Läwe poole nihutame,

Trepi pääle kihutame!

Tõugake ja tõmmake,

Tirige ja tassige!

Kuklasse siis väike wõmm,

Et ta lendab nagu pomm!

(Sell silmapilgul astub Ööpik sisse. Kokkuporkamine. Paberossi kestad lendawad wikerkaarina üle näitelawa. Kisa ja käraga tassitakse Womm wälja. Womm ja trükiladujad jääwad ukse taha).

Ööpik (ust lukku keerates). Toimetatud, härra toimetaja, ja - siin on ka tubakas! Kestasid korjame põrandalt. (Hakkawad korjama).

Kägu. Tänan!

Womm (eeskoja aknast sisse hüüdes). Nälja-waresed! Ma panen omale ametiraha kaela, puutuge siis weel ametnikusse! Ma lähen politseisse otse teed! Lutikapüüdjad! Ühte üksamatki tellijat te terwelt Pärnumaalt nägema ei pea! Wilistage siis wiimase windi pääl! Kui te mu näppu peks puutama...!

Kägu. Karju aga pääle ninasarwik! Tulge, mu härrad, paneme piibud pähe - rahu piibud. (Paberossa tehtakse). Onnetu päew täna, mitte ühte ainustki tellijat, aga - pahan dust palju. Tuleb nüüd weel keegi, sisse teda me enam ei lase...

Ööpik. Ehk laseme sisse ja teeme temaga wigurit!

Lööke. Teeme!

Kägu. Aga nüüd: (hakkab laulma).

N 1-a. Tertzett.

Kägu. Tadiramp, tadiramp - - -

Ööpik. Nii saab kirju, nii saab kirju -

Lööke. Nii saab kirju, nii saab kirju -

Ööpik ja Lööke. Nii saab kirju, nii saab kirju -

Kõik kolm. Nii saab kirjutatud "Waatleja"!

(Ukse taga kõlistab keegi).

Kägu. Ega seegi tellija ei ole, küll te näete!

Lôoke. Waatame järele. (Keerab ukse lukust lahti).

Ööpik. Las ta tulla! (Istuwad igamees oma asemele ja kirjutawad).

Kägu. Aga ikka mõistlikult, ikka mõistlikult, arutasa ja tarku!

Mulk (sisse astudes). Tere!

Kõik kolm. Tere!

Mulk (Ööpikule). Ma tahtsin...

Ööpik (üleskarates). Bitte, mein Herr, Sie wünschen?

Mulk (temale). Wintsen, wüntsen, watsen - roawatsen ti patsen. Kas teie siis ka maa-keelt ei mõista?

Ööpik (istub). Kann nichts verstehn!

Mulk (Lôokesele). No teie ometi Eesti keelt oskate?

Lôoke (üles karates). Koa jums wajak? Runat siin par Latwisk. Jgaunis es nemag.

Mulk (käed puusas). Keda te siin narrite?

Arwata, et mina ka mõnda sihukest wärki ei oska? Mibis kubiradi lebihe tobiime-
ustus seebii sibiin obin, kubis Ebiisti
kebiilt ebii obisata? (Wõtab kolmerubla-
lise westi taskust ja hoiab kõrgele). Mis
see on?

Kõik kolm. Üks tellija, üks tellija,

Hurraa, hurraa, hurraa!

Üks tellija, üks tellija,

Hurraa, hurraa, hurraa!

(Kargawad kõik ülesse ja on igaüks näpuga

raha otsas kinni).

Mulk (neid eemale kaitstes). Aega on! (Pa-
neb raha taskusse tagasi).

Ööpik. Wend!

Lôoke. Kallis sõber!

Kägu. Auus suguwend ja seltsimees, isamaa
altarile ohwerdaja ja waimuwalguse sõber,
wõtke istet!

Mulk (nokutab pääd). Jajajaja! Nüüd oskate

Eesti keelt küll? Nüüd on teil kõigil maa-keel sula?

Kägu. Ah, see oli muidu - nali, sõber. Mis keel see ometi oli, mis teie rääkisite?

Mulk. Mis keel see oli, mis teie rääkisite?

Ööpik (ruttu). See oli Saksa=

Looke (niisama). See oli Läti keel.

Kägu. No waadake, sõber. Tublis ajalehe toimetuses peab ometi kõiki keelesid mõistutama. Me võiksime ka veel Soome keelega lagedale tulla, kui see - kui see ajakohane oleks! Aga see - ei ole nüüd - ajakohane.

Mulk. Aga Mulgil on oma keel, mis igalpool maksab. (Nõtab westitaskust raha, näitab ja paneb tagasi). Näitab näpust, ja - kõik on sõbrad, kõik oskavad ja saavad aru.

Kägu. Aga mis keel see ometi oli, mis te näpuvahel ei näidanud, mis te rääkisite?

Mulk. Sedagi te veel ei tea? Ja ise tahate rahvale ajalehte kirjutada? Tulge enne Mulgi- maale karjaseks, meie karjapoised räägiwad kõik seda keelt.

Kägu. Kuidas?

Mulk. Muidugi, ja nimelt isekeskes. Noh, olgu pääle, et te mulgi karjaste keelt ei oska, woin ma teie lehte siisgi tellida. (Paneb raha laua pääle).

Ööpik (kähku kirjutamas). Teie nimi?

Mulk. Mats Mürk.

Looke (niisamati). Wald ja postijaam?

Mulk. Abja wald, Mõisaküla kaudu.

Kägu. Waadake, kallid kaim, meie kõik siin, nagu te näete, oleme ju õieti ka mulgid, pseudomulgid, järeeltehtud mulgid, meele poollest mulgid...

Mulk. Olge te nüüd sõidu=mulgid wõi mis tahes, aga läbi wõib teiega saada, seda peab teile jätma. Sõimate omas lehes mulkisid küll, aga noh - mis mulk sellest hoolib.

N 3. Mulk ja tertzett.

Mulk. Sa sõimad mulki? Mulk on mees,
Ta kõnnib musta kuue sees,
Ei kohku sandi, saksa ees -
Kell saabas jalas,
Ja warwas wäljas - !

Kägu, Ööpik, Looke. Mulk, mulk, mulk, mulk,
mulk!

Mulk. Mulk pastlaga ja wiisiga,
Lööb tantsu oma Liisuga!

Kägu, Ööpik, Looke. Mulk pastlaga ja wiisuga,
Lööb tantsu oma Liisuga!

Mulk. Ja mõnikord läab tarwis ka,
Mulk rotta püüab raswaga,
Ja saksu paksu pungaga -
Kel käsi puusas,
Ja tühi pungas - !

Kägu, Ööpik, Looke. Mulk, mulk, mulk, mulk,
mulk!

Mulk. Mulk pastlaga ja wiisuga,
Lööb tantsu oma Liisuga!

Kägu, Ööpik, Looke. Mulk pastlaga ja wiisuga,
Lööb tantsu oma Liisuga.

Mulk. Sa hullu lugu näha saad,
Ja omad silmad punni aad,
Kui talupoeg saab mõisa maad -
See oleks lugu
Ja tõstaks pugu!

Oi põlwekest, oi põlwekest, mis mulgil
siis on! Hõissa poiss, Mats puhu sarwe,
rubla kuus ja peremehe leib! Elagu sau-
namees ja tema pors's!

Kägu, Ööpik, Looke. Mulk, mulk, mulk, mulk,
mulk!

Mulk. Mulk pastlaga ja wiisuga,
Lööb tantsu oma Liisuga!

Kägu, Ööpik, Looke. Mulk pastlaga ja wiisuga,
Lööb tantsu oma Liisuga!

Ööpik. Kui jumal suure tuule tooks,
Ja tuhat mulki mõrda lööks,
Ja igast ühest kopik saaks - !
Siis napsiraha

Saaks sellest näha!
Mulk (pistab Ööpikule rusika nina alla). Tu-
 lise pihta!

Kägu, Ööpik, Lõoke. Mulk, mulk, mulk, mulk,
 mulk!

Mulk. Mulk pastlaga ja wiisuga,
 Lõob tantsu oma Liisuga!

Kägu, Ööpik, Lõoke. Mulk pastlaga ja wiisuga,
 Lõob tantsu oma Liisuga!

Mulk. Pill katki, torud kotti, saatan selga,
 läwest välja - jumalaga! (Tahab minna).

Kägu. Pea, mulk, sober, kuhu nii kähku!

Mulk. Tont, oleksgi ära ununud, mul oli ju
 weel kuulutus lehte panna. Andke tükk
 paberit, ma kirjutan üles. (Kirjutab).

Kägu. Wäga häa, hüwa! Wiis kopikat korpus-
 rida, kui enam korda kuulutate, siis oda-
 wamalt.

Mulk. Katsume ära, mõjub ehk ühestki korrast.
 (Annab kuulutuse).

Kägu (loeb). "Et ma tütrele peigmeest tarwi-
 tan...kakskümmend aastat wana...koolita-
 tud ja ilus, kaasawara kuustuhat rubla."
 40 kopikat!

Mulk. Mis? 40 kopikat? Kuustuhat! Kuustuhat
 maksab äiapapa pulmapäewal laua pääle.

Kägu. Kuulutus maksab 40 kopikat.

Mulk. Maksku, (paneb raha lauale) aga kooli-
 tud, noor, ilus, tark ja rikas! Jaaah,
 kuustuhat rubla!

Ööpik. Mis?

Lõoke. Kus?

Ööpik. Kuustuhat rubla?

Lõoke. Noor ja ilus?

Ööpik. Koolitatud?

Kägu. Kas see on ka õige asi?

Mulk. Mhmh, jah! Miks siis õige ei peaks ole-
 ma?

Kägu, Ööpik, Lõoke. Tõesti?

Mulk. Muidugi!

Kägu. Toho tont! Ja nii rikkale tüdrukule
 kui ta weel noor ja ilus, ei tule peigmees?

Mulk. Kust ta's sinna taha metsanurka peab tulema? Sinna ei tule juut ega harjakegi, weel vähem siis rikkale tüdrukule peigmees!

Ööpik. Imet ime pääle!

Mulk. Pole mulgimaa kohta ime midagi, trükige aga lehte. Jumalaga! (Ara).

Ööpik (toibudes). Kuustuhat rubla?

Looke. Ja noor ja ilus?

Kägu. Ja koolitatud?

Ööpik. See neiu oleks üht noort kirjanikku wäärt!

Looke. Seda ma arwan!

Kägu. Nimelt!

Kõik kolm. Imede ime!

Kägu. Poisid! Pühade ajal sõidame mulgimaale kosja!

Ööpik. Kõik kolm?

Looke. Mulgimaa elagu!

Kägu. Mulk pastlaga ja wiisuga,

Löob tantsu oma Liisuga!

Kõik kolm. Mulk pastlaga ja wiisuga,

Löob tantsu oma Liisuga!

E e s r i e .

Teine waatus.

Aed metsawahi Räästa juures. Tagapool maja uksega.

Räästas (istub ja loeb ajalehte, korraga). Mis? Tont wotku! Kas ma oieti näen? (Wotab prillid pääst, pühib üle, waatab uuesti). Oh teie wõllaroad! Hahaha, see on tükk, mis tükk! (Loeb). "Et kaugel metsanurgas elan, annan ma teada, et tütrele peigmeest tarwitan. Laps on 20 aastat wana, koolitatud ja ilus. Kaaswara 6000 rubla. Palun auusaid peigmehi lähemal kallil pühade ajal mind waatama tulla. Metsawaht Karl Räästas, Tagakülas". - Karl Räästas? See olen ju mina. Tont neid! Minu auusat nime kurjaste pruukida. Ja minul tütar? Hahaha! Parem ometi wõinud lehte panna: "Wanadlane poismees, kes kaugel metsanurgas elab, tarwita abikaasat. Palun tütarlapsi ja noori leski kallil pühade ajal mulle kosja tulla." - Waat see oleks ometi nali olnud! - Minul tütar? Miks mitte, aastate järele oleks mul mehelemineja tütar olla wõinud! Pagana hambamees, kes selle tüki wäljamõetlnud. Saab näha, kas tõesti kosilasi tuleb. Wähe wist küll, ehk olgu siis õige kaugelt mõni narr. - Noh, minu poolt ei pea takistust olema. (Hüüab ettetuppa).
Liisa! Liisa!

Liisa (tuleb). Mis on, peremees?

Räästas. Pea sa meeles, Liisa, mis ma ütlen: tänasest päewast nimetad sa mind papaks. Kas mõistad? - Pea sa hästi meeles.

Liisa. Jah, küll!

Räästas. No saame näha. Pea sa hästi meeles! Mine nüüd pääle.

Liisa. Jah. (Ara).

Räästas (astub paar sammu). Teeme meie tüki.

Worst worsti wastu! (Hüüab). Liisa! Liisa!
 Liisa (tagast tulles). Mis on, peremees?

Räästas (pahaselt). Kuidas ma sind õpetasin?
 Kuidas sa pidid ütleva? Papa pidid sa
 ütleva, mitte peremees. Sa ei pea ka mitt
 midagi meeles. Mine nüüd jälle wälja.

Liisa. Jah, papa! (Ära).

Räästas. Kui see tüdruk ennast wähe pidada
 oskab, siis wõib sellest nali mis nali
 saada. (Hüüab). Liisa, Liisa, Liisa!
 Liisa, tule ruttu!

Liisa (tulles). Heldeke, mis ometi on, pere..
 - papa?

Räästas (naerdes). No waata, hakkab juba meel
 de jääma. Näita, missugune sa ka oled? Ah,
 mine, kallil pühade ajal nii lohakasti
 riides ja määrdinud põll ees. Häbene en-
 nast ometi ka, oled noor tütarlaps, - näi-
 ta ennast (käänab tüdruku selja enese poe-
 le). Kui sind kosilased nõndawiisi näe-
 wad!

Liisa (nutuselt). Jah, tea kus siin metsanur-
 gas need kosilased, wõi midagi. Oleks seda
 teadnud, ei oleks teile teinima tulnudgi.

Räästas. Ära lobise tühja, kosilased tulewad
 monikord ootamata. Näita missugune pää sul
 ka on? (Tõmbab Liisal rätiku pääst).

Liisa. Uih, mis nüüd?

Räästas. Ei ole siin midagi uihtada ega aih-
 tada. Pää on sul vähemasti sile. Rätti ära
 pane enam pähe, rätita oled ilusam.

Liisa (lapsikult). Kas minule kosilased tule-
 wad?

Räästas. Egas minule ometi mitte. Minust
 mehe naist ei saa.

Liisa. Oh sa heldekene! Kas täna tulewad?

Räästas. Ega minagi selgesti tea, kas ja
 millas nad tulewad, aga eks nad wõi tulla.

Liisa (rõõmsalt). Uih heldekene, minule tu-
 lewad kosilased! Peremees ma...

Räästas (põrutades). Papa!

Liisa. Wõi papa -- (Tahab Räästa käele suud anda).

Räästas. Ara jända. Mine nüüd pääle ja -- ehi ennast. Pane omale paremad hilbud ümber, täna ja kõik see pühade aeg.

Liisa. Jah, papa! (Ara).

Räästas. Soo, mis tüdrukusse puudub, siis on asi korras! Kõik see kuulutus on ju arwatawasti mu sõbrade nali. Külap nad ise ka kosilaste eest muretsewad. Tulgu minugi pärast. Peawad oma enese lõksu lango- ma. Mina neile tüdrukut ei keela, häda neile, kui ise kosja kaubast taganeda tahawad. (Wõtab jälle ajalehe). Täna on keskmine püha, kui nad täna ei tule, siis nad ei tulegi. (Loeb).

Jaak (tuleb wähe aja pärast ja on hästi häbelik).

Räästas. Noh? Mis on?

Jaak. Ei tea nüüd. Tahtsin peremehelt küsida, mis kurja mina siis teile teinud olen?

Räästas. Kuidas nii?

Jaak. Jaa, aga noo -- Liisa ütleb, te tahtwat teda mehele panna.

Räästas. Kas see siis hää ei ole, kui tütarlaps tanu alla saab?

Jaak. Jaa, aga noo -- kuhu siis mina jään?

Räästas. Kas sina siis ka teda wõtta tahad?

Jaak. Mõtelsin korra küll.

Räästas. See on ju wäga hää.

Jaak. Jaa, aga noo -- kui teie temale kosilased tellinud olete --

Räästas. Siis ole sina ise mees.

Jaak. Jaa, aga noo -- Liisa ei tea nüüd enam mis ta häämeelega teeb!

Räästas. Mis sa's nõnda aeglane oled? Sul oli ju aega küllalt, pool aastat. Miks sa ennast warem temaga ei kihlanud?

Jaak. Jaa, aga noo -- kuidas ma siis ennast weel temaga pidin kihlrama?

(Liisa kuulab ukse wahelt).

Räästas. Kas te's juba kihlatud oletogi?

Jaak. Eks me ikka ole.

Räästas. Mis ajast saadik?

Jaak. See oli juba jüripäewal, kui ma teie teenistusesse tulim, sest ajast kihlasi-
me me ennast ikka ja ikka enam...

Liisa (ukse wahelt). Peremees, see ei ole
oige!

Räästas (nõrutades). Papa! - Siia tule!

Liisa (tülles, nutuselt). Jaa, papa, see ei
ole oige, mis Jaak ütleb.

Räästas. Kas te's ei ole kihlatud?

Liisa (pirtsakalt). Mina ei ole midagi kihla-
tud.

Jaak. Jaa, aga noo - kas me's juba kohe jüri-
päewal kaewu juures ei kihlanud? Sina kis-
kusid wett wälja ja mina tulim sulle appi..

Liisa. Ja siis?

Jaak. Ja siis - - jaa, aga noo - ma ütlesin
sulle ju, et su ära wotan.

Liisa. Sa ütlesid, kas see siis mõne kihla-
mine on?

Jaak. Jaa, aga noo - kas sa sest ajast ei
ole alati mu pastlad paiganud ja sukad
kohendanud? Kas sa seda ka wastu ajad?

Räästas. Hahaha! - Minge nüüd pääle ja kih-
lake ennast edasi. Ja sina, Liisa, pea
meeles, et üks warblane pihus on parem,
kui kümme katusel. (Jaak ja Liisa ära;
neile järele naerdes). Ja nüüd üteltu
weel moni, et kosjakuulutuse läbi lehte-
des inimesed paari ei saa! Peaks aga
kuulutuse lehte paneja ise nüüd ka tulema,
naljakas oleks neid Jaaguga wõistelda
lasta. Noh, eks me saa näha. (Wõtab jäl-
le ajalehe).

Liisa (jookseb kahte kätt kokku lüües).

Peremees, peremees, oh heldeke. oh -

Räästas. Papa! Kas sa ikka weel meeles ei
pea!

Liisa. Papa, papa! Kosilased juba siin, kolm

- tükki kohe. Troskaga sõitsivad õue pääle, oh heldeke! Kuhu ma nüüd jooksen!
- Räästas. Kuhugile ära jookse. Wala kannudesse õlut walmis. Tundsid, kes nad on?
- Liisa. Heldekene, ei tunnud! Kolm saksa meest, selged noorisandad! Kahehobuse troskaga, kutsar kah.
- Räästas. Soo? Seda parem. Pea aga ennast wiisakalt ülewal, nagu oleksid sa mõni päris peenike preili. Ja ära sa ära unusta alatu "papa" ütelda.
- Liisa. Ei unusta, papa, küll te näete.
- Räästas. Küll näeme, mine aga nüüd pääle.
- Liisa. Jah, lähen, papa - kas ma kohe õlut toon?
- Räästas. Mine, mine, küll ma ütlen, kui sa tood. (Liisa ära).
- Kägu. Ööpik, Looke. Tereee!
- Räästas. Tere jumalime! Päris tundmata külalised....
- Ööpik. Külap wist. Ärge pange pahaks, et teid tülitame...
- Kägu. Tee wiis teie õue alt mööda...
- Looke. Tulime sisse paberossi otsa tuld paluma...
- Räästas. Pikal pühade ajal on iga külaline - oodatud külaline. Tuld saab, - aga tee, mis siit weel edasi wiib, on puuwedajate tee ja lõpeb raismiku pääle ära. Edasi sõita te enam ei saa, peate tagasi pöörama. Aga - olga hääd, pange üleriided ära. Kallil pühade ajal mina kedagi nii kergesti oma katuse alt minema ei lase.
- Ööpik. Te olete väga lahke...
- Kägu. Ja sõbralik...
- Looke. Ja isalik...
- Räästas. Ärge laske ennast pikalt paluda.
- Ööpik. Sõber!
- Kägu. Suguwend!
- Looke. Wend!
- Ööpik (waimustatult). Lubage, et ma teid

kaelustan!

Kägu. Ei oleks uskunudgi Testis weel nii lahket wõõraste wastuwõtmist leida! (Wapustab Räästa kätt).

Lõoke. Jumala eest ei!

Räästas (ennast lahti rabeledes). Sakardiment! Härrad, watid maha!

Kägu, Ööpik, Lõoke. Mhmh! Jah! (Wõtawad päälisriided seljast).

Ööpik (weini pudelit andes). Siin meie reisi-pass ka!

Räästas. Soo, soo, soo! See on ju päris õigete meeste wiis! (Tuppa hüüdes). Liisa! Liisa ae!

Liisa (pääd läbi ukse pistes). Mis on, papa?

Räästas. Olut too!

Liisa. Silmapilk! (Ära).

Ööpik. Oi, oi, wanahärra, mis kena tütar teil on!

Kägu. Just kui õun!

Ööpik. Tõesti kena laps!

Lõoke. Ja kui wiisakas!

Kägu. Usin ja kärmas...!

Räästas. Jaa, Liisa on ikka hää laps küll, ega mul ju ka enam ei ole.

Ööpik. Soo?

Kägu. Wõi ainus ongi?

Liisa (õllekannuga). Siin, papa!

Kägu, Ööpik, Lõoke. Tere!

Ööpik. Lubage preili, ja wanahärra ka, et ennast teile tutvustame, minu nimi on

Ööpik.

Kägu. Minu nimi on Kägu.

Lõoke. Ja minu nimi on Lõoke!

Räästas. Ja minu nimi on Räästas. Tõepoolest päris kewade, mis kewade! - Siin selle lillekese nimi on Liisa!

Ööpik. On ju ka!

Räästas. Justament! Niipalju laululindusi korräga minu metsas: ööpik, kägu, lõoke - ja kõik räästa pesas! Käs te aga ka kõik

oma nimele järele laulda oskate, mu härrad?

Ööpik. Eks ikka ka.

Kägu. Seda saab!

Räästas. Saame näha! Katsuge meie pühade taari ka. (Annab kannu).

Ööpik (joob). Oi, see on ka isegi tubli taar! (Annab Käole).

Kägu (joob). Mehine märjuke! (Annab Löökesele).

Looke (joob). Keele wiib ühes alla!

Räästas. Laske enestele maitseta, mu härrad ja - wabandage silmapilguks! Ma waatan, et teie hobuste eest hoolt kantakse. (Ära).

Ööpik. Wennad, asi sigib ju paremine, kui ette arwata oli, see on ju peenike!

Kägu. Räästa isanda sarnast meest peab tulega otsima, see on õige!

Looke. Jaa, aga -

Ööpik. Mis - jaa aga?

Looke. Ega me ometi kõik kolm siia wäimeheks hakata ei saa, tütrid on ju kõigest üks!

Kägu. Õige, see asi annab küll mõtelda.

Ööpik. Siin ei ole enam midagi mõtelda. Meie teeme kõik kolm praegu siinsamas lepingu elu ja surma pääle - ühistegewuse mõttes! 6000 rubla! Üks saab tütre, asutame uue ajalehe ja trükikoja, teised kaks hakkawad toimetajateks ja kasu tehtakse kolme pääle peenikeseks.

Kägu. Õige, wend, olgu nõnda. Aga, kes see peab olema - see üks?

Ööpik. Meie heidame liisku!

Looke. Jaa, aga -

Ööpik. Mis siis weel?

Looke. Ehk jagame sulgi, enne kui lind weel käes!

Kägu. Lindu peame püüdma!

Ööpik (tõmbab aia seest warwa). Siin - kelle käsi pääle jääb, on peigmees - teised kaks jääwad isameheks.

Kägu. Olgu!

Lõoke. Minugipärast!

(Heidavad liisku, Ööpiku käsi jääb pääle).

Kägu. Soowin õnne, wend! (Wapustab Ööpiku kätt).

Lõoke. Ka mina soowin südamest õnne!

Ööpik. Tänan! Ja lehe nimi olgu "Tungel".

Kägu. Kas "tüli tungel", mida me kõikide Eesti parteide wahela heidame?

Ööpik. Ei, waid - "tule tungel", millega me igasse pimedasse nurka walgust heidame ja warjud minema peletame!

Lõoke. Ah mis! "Tungal" - see ei lähe, tul-
letab wähe nagu kihwtisid tungalteri
meelde!

Ööpik. Mis sellest! Natuke kihwti peab iga
hää lehe hamba all olema.

Lõoke. Oige ka! (Käole). Ära sina aga oma
mune Ööpiku pesasse mune! Käol on sihu-
ke amet.

Liisa (sisse astudes). Ma tulin waatama,
kas külalistel olut puudu... (Waatab
kannu sisse).

Kägu (wastu totates). Täname wäga, preili...

Lõoke (hoiab teda kuue sabast tagasi ja
toob tema pahemale poolle ette). Kas ma
ei ütelnud, jäta Ööpiku pesa rahule!

Ööpik (Liisale). Teie olete wäga lahke,
preili, aga olge ometi nõnda hää ja
jääge ka wähe meie seltsi juttu puhuma!

Liisa (aralt). Li tea kuhu peremees on läi-
nud...

Ööpik. Teie papa läks õue, aga mina tahaksin
weel palju parema meelega teiega juttu
westa, mu preili. Kas teate, preili Lii-
sä, ainult siin teie sügawas sinises met-
sas, kus talwel nii waik ja wagune,
suwel nii täis linnulaulu ja lillelõhna,
siin üksi jääb inimene süütaks ja lap-
selikuks nagu loodus ise!

Kägu (Lõokesole). Kuule, kuule, kuidas
Ööpik laksutab!

Looke. Wait, wait!

Oöpik. Siin kus linnukesed alatasa igawest wana wiit lõpnata armastusest laulawad, mets salatasä kui imelises igatsuses sinna juurde kohiseb, silm läbi puude latwade üles sinise taewa poole ulatab, tõusema ja kõrw maailma mürinast ja kärinast midagi ei kuule, - ainult siin salajas salus wõis õiekene õitsoma lüüa, lõrn, ilm-süüta ja ilus, kui - teie preili!

Kägu (Löökesele). Kuule! Küll lõhub!

Looke. Wait, wait!

Oöpik. Õnnelik see käsi, kes seda õiekest tohib noppida, ta on kui pühapäewalaps muinasjuttus, kes uinuwa kuninga tütre unest äratada tohtis... Aga - teie ei räägi midagi, mu preili?

Liisa (häbelikult). Oh kui ilusasti teie meie metsa kiita oskate, härra, ja seda teie ei teagi weel, kui suured seened siin kaswawad, pilwikud ja piimaseened!

Kägu (Löökesele). Mis see siis oli?

Oöpik. Teie pilkate mind, preili!

Liisa. Uih heldeke, kuidas mina saksu pilgata peaksin julgema...

Oöpik. Aga...

Jaak (üle läwe). Eks sa tule wahest ära, Liisa!

Liisa Uih! (Ära).

Kägu. Kes see siis oli?

Oöpik (waimustatult). See oli selle muinasjutulise kuninga tütre walwajate noid! Aga minu suuandmine peab neitsi selle noia wõimu alt päästma!

Looke (pikkamisi, hoiatawalt). Ära ole oma asja pääle liiaks julge, sõber Oöpik! Mina kardan, kõik see asi wõib sinu suuandmisel ennast muuta ka - mõneks pilwikuks wõi piimaseeneks!

Räästas. Soo! Wabandage, härrad! Hobused on ulu all, nüüd wõime mureta olla. Kuhu

meie jutt pooleli jäi?

Ööpik. Ei tea isegi ütelda. Pidime ju alles algama.

Räästas. Maitske õlut! Minu poolt pühade kali, teie poolt nali.

Kägu. Kui teil üht ei puudu, meil teist ammu- gi mitte. Hahaha! Nali ja kali!

Lôoke. Elagu kali ja nali!

Ööpik. Teate, härra Räästas, teie pool siin Pärnumaal on õige suure suuga mehed. Ühega olime meie teel lähema kõrtsi juures worakis. Tahtis meiega wägisi tüli norida. Saime weel terve nahaga tuhknai tulema.

Räästas. Nonoh, mis mees see siis oli?

Kägu. Wallawanem Wolmer Womm!

Räästas. No muidugi! Mis nüüd teda rääkida! Mis tal siis teiega, wõõraste inimestega asja tüli otsida oli?

Kägu. Wana wiha. Waadake, meie kõik kolm oleme linnast, ajalehe "Waatileja" toimetuse liikmed...

Räästas. Soo? Ja tegite pühiks maale wäikesse lustisõidu? See on ju tore! Mul ju ka sääl teie leht laua pääl.

Kägu. Jaa. Ja meie wiskasime Wommi kord toimetuse toast, kuhu ta meiega tüli norima tuli, wälja. Seda tahtis ta meile nüüd kätte tasuda.

Lôoke. Käratas külapoistele korwi õlut wälja ja ässitas neid üles untsakaid uhtma. Tal waesel mehel näis kangesti hinge pääl kipitawad, et meie trükipoisid teda läbi klõbisiwad. Ta oleks häämeelega näinud, kui meie käsi siin halwemini oleks käinud.

Ööpik. Juba kippusiwadgi külapoisid ähwardawalt kallale. Siis arwasime paremaks taganeda.

Räästas. Oli ka mõistlik, sest muidu oleksite ehk siniste silmadega siia jõudnud. See

mees on tutaw tülinorija. Aga kõneleme midagi muud parem. Hää et teid temaga suuremat pahandust ei juhtunud. Mis uudist kuulub?

Ööpik. Uudist? Meie uudised on kõik lehes, meie ei pea midagi enese teada. Aga mis teie pool uut kuulub?

Räästas. Siin metsanurgas ka midagi uut! Et teie täna siin ja minu armsad külalised olete, see on meie kõigesuurem uudis. Ja nüüd oleme rõõmsad. Laululinnud me siin kõik koos oleme, siis laseme ka laulu lahti. Mis?

Ööpik. Seda wõime! Kui lubate, mina ürgan kõne otsa üles.

Räästas. Ilus! Mina olen laulu sõber ja teen, kui teiseti ei saa, ise ka weel tembu ära ja laulan kaasa!

Jaak (astub sisse ja on äritatud). Peremees!

Räästas (natuke pahaselt). No - mis on, Jaak?

Jaak. Ei tea, peremees - kui kutsuksite selle - sakste woorimehe ka teie juurde?

Räästas. Mispärast?

Jaak. Jaa, aga noo - tema ei jäta Liisat rahule.

Räästas (pukkeb naerma). Kas nüüd ei ole lugu! Mis amet sul siis enesel on, kui sa järele ei walwa?

Jaak. Jaaa, aga noo...

Räästas. Noh, mine aga pääle! (Jaak ära).

Ööpik (äritatud, tahab Jaagule järele minna).

Aga see on ometi kuulmata! Kuidas woorimees nii häbemata tohib olla!

Räästas (Ööpikut pidades). Laske nad olla.

Jätke igaleühele tema hää olek ja pühade nali!

Ööpik. Jaa, aga pagan wõtku -

Räästas. Pole katki midagi. Arge laske oma tuju rikkuda. Hakkame laulma, see parandab pahanduse. Laulu juurde aga lonks olut.

Kägu, Ööpik, Lõoke. Olgu!

N. 4.

- Lööke. Kui lumi sulab märtsi kuul,
Ja soojemine puhub tuul,
Siis juba kuuled põllu pääl,
Kuis lõõritamas loo hääl:
Tsir-tsir, tsir-tsir,
Tsir-tsir, tsir-tsir,
Tsir-tsir-tsir!
- Kägu. Ei maga siis ka kukulind,
Kui kewade ju ehib end,
Waid metsast, kuuse otsast säält,
Ta laseb kuulda oma häält:
Kukku, kukku,
Kukku, kukku,
Kukk-kukk-kukk!
- Ööpik. Kui mets ja maa ju haljendab,
Ja tooming õitest walgendab,
Siis ööpikul ka kibe töö:
Ta hõiskab õndsalt läbi öö:
Ööpik, ööpik,
Too piits, too piits,
Tsäh-tsäh-tsäh!
- Räästas. Kuis räästasgi saab waikida,
Kui teised laulwad lustila,
Siis temagi kui laulumees
On siristamas põesa sees:
Räk-räk, räk-räk,
Räk-räk, räk-räk,
Räk-räk-räk!
- Woorimees (tuleb õuest aeda, õllekann käes).
Kui ööpik, lõo, kukulind,
Ja saksad rõomustawad end,
Siis woorimeesgi puki päält
Ka laseb kuulda laulu häält:
Alle wint, alle wint,
Waläi, tuhknai,
Höp, höp, höp!
- Räästas. Ohoo, sääl on ju weel keegi laulu-
mees. Astuge aga lähemale.
- Ööpik. Oh - ei!
- Kägu. See ei lähe!

Lôoke. See on piinlik! Päälegi ongi purjus.
Räästas. Minule on see üks kama kõik. Mina
 ja kõik siin - maal - oleme demokradid,
 elame laiemal rahwalikul alusel. Woori-
 mees wõi moonake, kui ta aga muidu mees
 on..!

Ööpik. Maal - wõib olla jaa. Linnas - pabe-
 ri pääl näeb see ju kõik wäga kena wälja,
 aga tegelikus elus..? Ma ei taha ju üteli-
 da, me näeme linnas ju ka wäga hää meelega,
 kui näituseks, woorimees oma naese ja
 lastega teatrisse tuleb, aga...

(Eemalt kostab pillimäng).

Räästas. Hahaha! Ma arwan, me peame täna
 tahes ehk tahtmata demokratideks saama.

Ööpik. Kuidas nõnda?

Räästas. Kuulake, säält kostab pillimäng, mis
 ikka lähemale tuleb. Trobikond külapoissa
 ja tüdrukid tuleb wist siia simmanile.

Kägu. Armas härra Räästas, teie ei pea mitte
 arwama, et meie upsakad oleme. Ei, seda
 mitte. Meie oleme rahwamehed läbi ja läbi,
 nagu te meie lehestgi näete.

Lôoke. Maapidu teeme häämeelega kaasa. See
 käib ju kõigist lõbust üle.

Ööpik. Purjus woorimeest ma ei kannata, aga
 talupoja janti küll!

Räästas. Suure hulga sisse kaob see sõber
 oma kilgiga ilusasti ära, nõnda et tähe-
 legi ei pane. Las ta teeb lõbu kaasa.

Ööpik, Lôoke, Kägu. Noh, meiegi pärast!
 (Kostab laul, mis ikka lähemale tuleb).

Woorimees. Ai Juku! Las looss!

Liisa (sisse tormates). Tulewad! Tulewad!
 Poisid ja tüdrukud!

Woorimees (püüab teda kinni wõtta). No Lii-
 sa, mis on mamslikene! Kuhu sa lippad?

Ööpik. Woorimees, näpud eemale!

Jaak (tulles). Liisa, mis sa nüüd jälle siia
 jooksed!

Räästas. Jaak! Lase pisid ja tüdrukud siia aeda tulla, linnaisandad tahavad ka maa simmani näha. Muretse ka õlut kannudega tublisti walmis.

Jaak. Tule sa ka ühes, Liisa. (Mõlemad ära.)
(Külapoised ja tüdrukud tulewad lauldes sisse.)

Räästas. Tubli, lapsed, tubli! Nüüd wõtke kõige päält tilk pühade kalja keelekasteks ja siis oleme rõõmsad. Siin need kolm linnasaksa on minu hääd sõbrad ja oskawad maa naljast lugu pidada, neid ei maksa karta.
(Jaak ja Liisa pakuwad õlut.)

Woorimees (kes seni truusti õlut on pumbanud). Majaperemehe pühade jook on kangesti mõnus, kas härrad ei käse üks wäikene woorimehe laul, nõnda pitspalli hakkamiseks?

Räästas. Ja muidugi, ja muidugi! - Härrad lubawad ometi?

Ööpik, Kägu, Lööke. Mhmh! Jah! Palume! Meil ei ole midagi selle wastu.

Woorimees. Härrad ei pruugi arwata, et see mõni eintwah laul on. Ei, see on niisama patent nagu Wissentali sõit. Läheb kui eiserpaaniga.

Ööpik. Ilma pikema eeskõneta.

Woorimees. Siis muud kui walai!

N 5. Woorimehe laul kooriga.

Woorimees. Ma olen woorimees,
Ilm lõhki minu ees -

Kuis saksad soowiwad,

Ja sõita käsiwad:

Kas wäikest sea-sörki,

Wõi kohe Wine wärki?

Mis sääl nüüd kiidelda

(Eks sõita ikka saa -

Walai! Tuhknai! Las leekida,

Kas läbi terve ilmamaa!

Koor. Walai! Tuhknai! Las leekida,

Kas läbi terve ilmamaa!

Woorimees. Kui saksad soowiwad,
 Ja pääle istuwad -
 Kas olgu Imperjaali,
 Wõi wälja Wissentali,
 Eks saksad ise tea,
 Et igalpool on hea,
 Kui aga soe pea!
 Siis sina muud kui wea!
 Walai! Tuhknai! Las leekida,
 Kas läbi kõige ilmamaa!

Koor. Walai! Tuhknai! Las leekida,
 Kas läbi terve ilmamaa!

Woorimees. See pagana Bellewüü,
 Om puha selle süü,
 Et saksa täis kui tõpra,
 Ei sõida Karskus-Sõpra!
 Ja iki käsewe,
 Ja sõita lasewe:
 Walai in Sommergarten
 Wo ipse Damens warten!
 Walai! Tuhknai! Las leekida,
 Kas läbi terve ilmamaa!

Koor. Walai! Tuhknai! Las leekida,
 Kas läbi terve ilmamaa!

Woorimees. Kui tuleb linnapea,
 Siis pole asi hea,
 Siis pagema ma naksi,
 Saks peab kangest taksi!
 Wiistöisku kopkaga,
 Sa sõida Ropka maa.
 Noh, pagan wotku küll,
 See on ju kangest hull!
 Walai! Tuhknai! Las leekida,
 Siis muud kui kiirest pagema!

Koor. Walai! Tuhknai! Las leekida,
 Siis muud kui kiirest pagema!

Jaak. Peremees! Et nüüd nõnda hää tuju ja -
 kuidas jääb siis Liisaga? Kas ikka toes-
 ti tahate teda ära kosida lasta?

Räästas. Muidugi. Kui aga kosilasi tuleb.
Oöpik. Lubage, härra Räästas, et ma teile

meie reisi sihti natuke lähemalt seletan, kui me seda ennist tegime. Meil oli südamlük soow kaunist metsaroosi lähemalt imestada ja järele kuulata, kas teda mitte ei saaks siit ära noppida ja koju kanda.

Räästas. Aa, siis päris kosilased. Ja ilusal pühade ajal! See peab hääd tähendama.

Jaak. Ja, aga noo - mis siis meist saab?

Ööpik. Mis see tähendab?

Looke. Mis?

Kägu. Kuidas?

Räästas. Katsu narri! Wist mokka täis tõmmanud. Kasi keldrisse ja otsi õlut.

Jaak. Ja - aga Liisa peab ka ühes tulema.

Räästas. Liisa jääb siia, tee et minema saad.

Ööpik. Härra Räästas, miks teie lubate, et sulane teie tütreaga nii labaselt ümber käib.

Räästas. Maal on juba nii lihtsad kombed. Ja nad saawad kahekesi hästi läbi. Liisa! Tule siia!

Liisa. Jah, papa!

Räästas. Waata, sulle on kosilased tulnud. Ja et meil nii kui nii pühade puhul kogemata pool pidu juba on, siis teeme temast päris pidu - kihluse pidu.

Külapoisid ja tüdrukud. Mis? Liisa kihlab ennast ära.

Räästas. Ja muidugi! Ja mina pean kihlusepidu mis pidu! Lapsed laske tants lahti!

Külapoisid ja tüdrukud. Ja, ja! Miks mitte!

N 6. Simman.

Koor. Poisid! Nüüd löbu lööma tulge!

Tüdrukud! Tantsma kerged olge!

Tüdrukud. Poisid, jalad joonde seadke,

Muidu simman sassi ju lääb!

Kes ei tantsi, seda teadke,

Naesest wiimaks ilma jääb!

Poisid. Waadake ette neiukesed,
Et ei ise kimpu wast ei jää!
Teil on kingad kitsakesed,
Kergesti läab keeru teil pää!

Koor. Hüppa ja tantsi kergel kujul!
Laula ja mängi rõõmsal tujul!

Jaak (on ennast winti wõtnud). Peremees, kuramuse pihta, kui teie tahate Liisa neile linna antwärkidele anda, siis peavad nad ka teadma, et mina oma pruuti nii kergesti käest ära ei anna!

Räästas. Kas sa pead oma suu!

Jaak. Ei, mitte ei pea! Liisa on tubli talutüdruk ja auusa talupoja pruut, linna untsakad otsigu omale linnast lipakaid!

Liisa. Peremees, ajage ta minema! (Lööb omale käega suu pääle). Oh sa taewas, nüüd andsin ennast ära!

Kägu. Aga härra Räästas, mis kommetit siis oma tütreaga mängite?

Räästas. Ah, mis minul ei olegi tütart!

Ööpik. Kuidas...?

Kägu. Mis?

Looke. Aga kuulutus?

Räästas. Kõik nali. Mina olen wanapoiss. Kelmid, wõib olla, mu enese sõbrad, on selle kuulutuse lehte pannud, minul ei ole sellega midagi tegemist. - Ega te mulle ometi etteluisata ei taha, et te kosja mõttega kodust wälja oleksite sõitnud? Te tulite muidu nalja waatama - eks ole?

Kägu. Muidugi mõista, härra Räästas. Mina omalt poolt, minu nimi on Kägu, minu tuln waatama, kas kuskile pesasse wõõrast muna muneda ei saa, ja minu seltsimehed - kõik oleme "päewakaja" materjali tabamise pääl wäljas.

Ööpik. Härra Räästas, teie olete mõnus mees. Teile ei maksa waletada. Kui kusagil noor,

ilus, rikas tüdruk otse meie pääle peaks
ootama - ära wõtaksime kah.

Lôoke. Kui meile ainult hullemat nalja ei
juhtu!

Räästas. Ah, mis! Nüüd peame muud kui pühi.

Ööpik. Oiendame oma õnnetuse sellekohase
salmiga ära. Millest süda täis, sellest
suu üle.

N 7.

Ööpik. Ma wõtaksin naese, kuid lugu on paha,
Et tüdrukud keegi mull' tulla ei taha,
Küll kümme kord kosjateed tallanud ma,
Aga ikka ja ikka sest asja ei saa!

Waadake, me oskame luuletada, salmikuid
-stteha, jutukesi kirjutada ja nõnda edasi,
nõnaga ilm ütleb: See töö ei toida! - Siis
Ei muud kui:

Ööpik, Lôoke, Kägu. Tee luuda, too luuda,
Pühi wäimees wälja!

Koor. Tee luuda, too luuda,
Pühi wäimees wälja!

Ööpik. Ma naabruses tundsin noort, ilust leske,
Kõel raha ja wara, ja ostetud weske,
Ma tahaksin teda, ta tuleks mul ka,
Aga ikka ja ikka sest asja ei saa!

Mine tahtma, siis küsiwad sugulased kohe:
Kas jahwatada ja kiwi sagada oskad? Sele-
-tad: Ma olen kirjamees, sulemees, politi-
-kamees, rahwamees -, öeldakse kohe: See
- töö ei toida! - Ei muud kui:

Ööpik, Lôoke, Kägu. Tee luuda, too luuda,
Pühi wäimees wälja!

Koor. Tee luuda, too luuda,
Pühi wäimees wälja!

Ööpik. Ja Kasemäe Mardil, oh sa elu ja walu,
On tütar kui maasikas, kaasa saab talu,
- Häämeelega koduwäiks lähaksin ma,
- Kuid ikka ja ikka sest asja ei saa!

Mart küsib ka: Kas künda ja külida oskad?

Utled: Ma oskan rahwa elukorra parandami-
- sest, põllutöö tõstmisest, karjakaswatu-

sest ja piimatalitusest juhtkirjasid kirjutada ja nõnda edasi ja nõnda edasi. Mart wangutab pään ja ütleb: See töö ei toida! - Muud kui jällegi:

Ööpik, Lööke, Kägu. Tee luuda, too luuda, Pühi wäimees wälja!

Koor. Tee luuda, too luuda, Pühi wäimees wälja!

Ööpik. Ja täna siinsamas on hullem weel lugu, Ma kuulen, siin tütar ei olegi sugu, Kui tütar ei ole, on arwata ka, Et tänagi jälle sest asja ei saa!

Siin ütleb härra Räästas ka:

Ööpik, Lööke, Kägu. Tee luuda, too luuda, Pühi wäimees wälja!

Koor. Tee luuda, too luuda, Pühi wäimees wälja!

(Laulu lõpul astub Womm meestega sisse).

Womm. Aha, linnud löksus! Wäga hää! Nojaa!

„Eks mets ole ikka waraste warjaja!

Ööpik. Ohoo, see on ju meie wallawanem ja

Wolmer Womm! Saab teid ka jälle näha!

Womm. Jah saab! Ja see jälle nägemine peab hirmus olema! - Passid näidake ette!

Kägu. Reisipass sai peremehe kätte ja - muud passi meil ei ole.

Womm. Ah ei ole? Seda ma arwasin!

Räästas (toob pudeli). Siin on nende härrade reisi pass; maitske ka, wallawanem!

Womm. Kuida sa julged mind pilgata, tead mis mees ma olen!

Räästas. Nonoh, pole ju wiga, ega me täna teineteist esimest korda ei näe.

Womm. Esimest korda ehk mitte! Teate ka, mis mehed need on, kes siin teie juures lusti lööwad?

Räästas. Miks ei tea, nad on minu külalised!

Womm (wihasel). Hobusewargad on nad! Mulle on ülesantud: hobusewargad on nad, kes waatamas käiwad, kust maa lahti!

Ööpik. Mis? - Meie - hobusewargad? Kes seda
tohib ütelda?

Räästas. Mina wastutan nende eest!

Womm. Teie wastutate? Siin ei ole wastutamist!

Kinni! Homme teeme protokollid!

Kägu. Kas teie wägiwalda tahate pruukida?

teie tunnete meid wäga hästi ja teate, kes
me oleme!

Womm. Siin ei ole wägiwalda. Seadus käsib kaht-
lasi ja ilma passita inimesi kinni wõtta!

Jaak (rõõmsalt Liisale). Waata nüüd Liisa, waa-
ta nüüd! Kas näed nüüd, missuguste wanderi-
te kätte sa oleksid sattunud!

Womm (oma meestele). Poisid! Wõtke ohjad!

Siduge!

Liisa (hädaldades). Püha ätike, kosilased wii-
dakse kinni! Kas kõik kolm?

Ööpik. Nõnda küll, kallike. Nagu näha. Wägiwal-
la wastu me ju ei saa. Teil, Pärnumaal, näib
teine pruuk olewat. Muidu öeldakse: Tee luu-
da, too luuda, pühi wäimees wälja! Aga teil
kohe:

N 7-a.

Ööpik. Too nõõri, too paelu,
Wii wäimees wangi!

Koor. Too nõõri, too paelu,
Wii wäimees wangi!

E e s r i e .

Kolmas waatus.

Ootamise tuba walla kohtumajas. Tagumises seinas üksteise kõrwal kolm wangikambri ust näha, ukse sees parajasti nii suured augud, et inimesel pead wäljapista wõimalik on.

Ööpik, Kägu, Lõoke wangis, ees laua juures tukkub wahimees Kompa.

N 8. Tertzett.

Ööpik (pistab peä läbi augu wälja). Päppä!
Kompa (kohkub, kuulatab ja aegutab; jääb jälle tukkuma).

Kägu (nagu Ööpik). Pippi!

Kompa (kargab üles, kuulatab, sirutab liikmeid, jääb tukkuma).

Lõoke (nagu teisedgi). Pupp! Pupp!

Kompa (jalga pörutades). Wait!

Ööpik, Kägu, Lõoke (pistawad kõik kolm korraga pead wälja, trambiwad jalgadega).

Päppä, pippi, puppu! Päppä, pippi, puppu!

Kompa (kurjalt). Wait teie sunnikud! Woi ei oska wagusi ka olla! Küll ma teile näitan!

Ööpik. Auulik Cerberus, wägew wangimaja wälitseja..!

Kompa (pörutades). Wait, sina wõllaroorog!

Kuidas sa tohid söimata? Kas ma su "kärband uss" olen?

Ööpik. Aga auulik wangimaja ülem! Ma ei ütelnud ju mitte kärband uss, waid Cerberus! Cerberus oli muinasjutu järele altilma ukschoidja ja warandusewaht. Sisse ta laskis igaüht, aga wälja mitte kedagi.

Kompa (rusikaga ähwardades). Ööh!

Kägu. Meie tahame süüa, süüa ja juua! Tooge meile toitu ja jooki!

Kompa. Jaah, wett ja leiba! Peate saama, ja -

kui waja, midagi muud ka mõne pehmema
koha pääle. Wäikene käsk ainult ja -
wana Kompa lööb teil naha üle kui luu-
aga!

Lööke. Pai peremees, ärge olge nii kuri!
Teie olete ju wana auus soldat ja meist
saavad, võib olla, ka omal ajal soldatid!

Kompa. Kas nüüd! Niisugustest ka soldatid!
Oo! (Näitab rusikat). Et te mul wagusi
olete, kuni ma tagasi tulen! (Ära).

N 9. Ööpik ja tertzett.

Ööpik. Mina esimese numbri mees,
Kes kommissjonis kõige ees,
Mul julge süda, kindel meel,
Kes minust toredam on weel!

Kõik kolm. Taaderit tai tiridam, tiridam,
Taaderit tai tiridam, tiridam
:,: Taaderit tai ralla! :,:

Ööpik. Mind wiiaks ära Wenemaal',
Mu pruut jääb siia Lestimaal',
Ta nuttes taga loinab mind,
Et walust lõhki kipub rind!

Kõik kolm. Taaderit tai, tiridam, tiridam,
Taaderit tai, tiridam, tiridam,
:,: Taaderit tai ralla! :,:

Ööpik. Ma palun suuri ülemaid,
Ja kommissjoni wanemaid,
Ei nende südant liiguta
Ma oma ärda palwega!

Kõik kolm. Taadirit tai, tiridam, tiridam,
Taadirit tai, tiridam, tiridam,
:,: Taaderit tai ralla! :,:

Ööpik. Ei seda luba anta mull,
Et ma wiin pruudi Wenemaal'
Sääl pean üksi olema
Ja kõrget kroonut teenima!

Kõik kolm. Taaderit tai, tiridam, tiridam,
Taaderit tai, tiridam, tiridam,
:,: Taaderit tai ralla! :,:

Liisa (tuleb toidukorwiga sisse). Tere
hommikust, saksad!

Kõik kolm. Jumalime, Liisake! Meie õnne ja õnnetuse põhjus!

Liisa. Mis teiega nüüd tehtakse, härrad?

Ööpik. Meid wiidakse ära Wenemaale!

Liisa (on korwi maha pannud). Mis? Wenemaale?

Ööpik. Jah, Liisake! - Näed ju, kartsus ole-megi juba! Kõik sinu pärast, Liisakene!

Liisa. Oh heldus! (Käole). Kas teid ka ära wiidakse?

Kägu. Ära ikka! Ühes müüdüd, ühes poodud!

Liisa. Taewakene! (Löökesele). Aga teie ome-ti jääte siia maale?

Lööke. Ei, Liisakene. Mis minulgi paremat palka oodata!

Ööpik. Näed nüüd, Liisake, kuidas mõnikord lood lähewad!

Liisa(mõttes). Ei jah, ei minust küll teile tulijad ei saa!

Ööpik. Aga miks pärast siis mitte, Liisa?

Liisa. Uih, ei mina soldatile lähe.

Kägu. Mis asi sind siis muidu siia, meid waatama tulema ajas?

Liisa. Peremees saatis waatama, kas saksad süüa ei taha. Ise sõitis kommissari järe-le.

Ööpik, Kägu, Lööke. Süüa? Süüa me tahame, süüa ja juua! (Hakkawad jalgadega trampima).

Hei, wangiwaht, hei! Päppä, pippi, puppu - päppä, pippi, puppuu!

Liisa (tõstab kähku toidukorwi keset tuba). Wuuh, härrad, mis te kiate! (Wõtab kor-wist keedetud kana, kisub kintsu küljest ära ja annab Ööpikule). Sähke!

Ööpik. Oi! Kuke kints! Mis nüüd wiga!

Kägu ja Lööke (sirutawad käed august wälja ja kisawad). Mulle ka Liisake, mulle ka!

Liisa (annab Käole teise kintsu ja Löökesele tiiva).

Lööke. Oi, Liisa, nüüd oled kuke ära tapnud?!

Liisa. Jäh! Wana äbarik kukk oli.

Kägu. Jaa, aga - mis nüüd siis saab? Kes see

nüüd kánu karistab!

N 10.

Ööpik. Ára sina kukke maha löö, see ei ole
mehe töööö... (takti lüües).

Kõik kolm. Ára sina kukke maha löö,
Maha löö,

See ei ole mehe töö,

See ei ole mehe töö!

Ööpik. Kanad on ühed kenad loomad, kes meil
palju kasu toowad...

Kõik kolm. Kanad on ju kenad loomad,
Kenad loomad,

Kes meil palju kasu toowad,

Kes meil palju kasu toowad!

Ööpik. Kewadel kui ilmad soojad, toowad
kanad kirjud pojad...

Kõik kolm. Kewadel kui ilmad soojad,
Ilmad soojad,

Toowad kanad kirjud pojad,

Toowad kanad kirjud pojad!

Ööpik. Linnast tuleb palju saksu, nende
käest saab kallist maksu...

Kõik kolm. Linnast tuleb palju saksu,
Palju saksu,

Nende käest saab kallist maksu,

Nende käest saab kallist maksu!

Ööpik. Sellepärast, Liisakene, ára sa kuk-
ke maha löö...

Kõik kolm. Ára sina kukke maha löö,
Maha löö,

See ei ole mehe töö,

See ei ole mehe töö!

Kompa (tuleb pika leiwa pätsiga ja wee pan-
gega). Soo! Siin on teie pruukost!

Ööpik. Larbi ise wett ja mogi leiba kui
tahad, meie sööme kana kintsu! (Näitab).

Kompa (põrutades Liisale). Kuidas sa jul-
gesid?

Liisa (karjatades nurka). Uih!

Kompa (ähwardades). Ma panen sind ennast
ka wangi!

Ööpik. Hurrah! Liisa ka wangi, minu juurde pogrissime!

Kägu ja Lööke. Ei, minu juurde, minu juurde! (Trambiwad ja käratsewad).

Kompa. Seda teile weel waja, wa' sälusuk-sutajad!

Kägu. Mis? "Sälusuksutajad?" Uus sõna, uus algupäraline sõna! See pistame paberisse!

Kompa (Põrutades). Pea! Siin ei pisteta midagi paberisse, siin pistetakse - pogrissime! Kui siin keegi paberisse pista wõib, siis on see wallawanem ja kirjutaja! Wõi nemad pistawad paberisse, õöh!
(Külapoisiid harmonikate ja wiulitega, Jaak, Mulk, Käed puusas, tantsib sisse).

N II. Mulk ja koor.

Lööke, Ööpik, Kägu, Mulk, mulk, mulk, mulk!

Mulk. ise mina hilpsan, kampsan, kargan,
Noa tupp lööb tuuben teiben!

Kompa (rääkides). Kas sa ei tea, et siin kohtu tuba on?

Mulk (ühest ja teisest august sisse waadates). Kanäe, kanäe, mis tuttaw nägu,

Kas see ei ole härra Kägu?

Ja see sääl, oh sa reoke,

See on ju sõber Leoke!

Jawaa, ka härra Kiriküüt -

Ma rõomustan teid leida siit!

Wõi toimetajad korraga

On kolind siia elama!

Ööpik (rääkides). Pai mulk, ärge heitke halba nalja, katsuge ometi meid siit wälja päästa!

Kägu. Wõtku pagan! Kas seda janti meil waja oli! Ja kõik teie kuulutuse pärast!

Lööke. Lõpuks - ei saa raha ega pruuti!

Muud kui pühi mokad!

Mulk (tantsib Liisaga).

Ise mina hilpsan, kampsan, kargan

Noa tupp lööb tuuben, teiben!

Külapoosid (pillidega). Ei ole raha, ei ole pruuti,
Ei ole muud kui kasi kuuti!

Jaak (Liisaga). Jaaku Liisat teewad esi

Pulmad ära kahekesi!

Külapoosid. Jaaku Liisat teewad esi,

Pulmad ära kahekesi!

Mulk. Ise mina hilpsan, kampsan, kargan,

Noa tupp lööb tuuben, teeben!

Woorimees (tüleb). Ma sõitsin ruunadega ette,

Kas saab ju wahest saksad kätte?

Kompa. Ei nõnda ruttu see ei lähe,

Waid sakstel lääb weel aega wähe!

Liisa (nutuselt). Saksa wiias ära puha,

Poolameale Muskwa taha!

Woorimees (Liisat enese poole tõmmates).

No sõidame siis ära linna,

Me saame õhtuks aikselt sinna!

Jaak (Liisat oma poole tõmmates).

Sa ära kuula tema juttu,

Waid lääme ära koju ruttu!

Woorimees (nagu enne).

Kui oled woorimehe ruwva,

Saad ega päe kohwi juwva!

Jaak (nagu enne).

Musta siguri leeme solki,

Joobnud pääga ka weel kolki!

Woorimees (nagu enne).

Saad siis kate obesega,

Sõita kummi ratastega!

Liisa (kisub ennast lahti).

Ma jäe üsna peris hättä,

Kellel minna, keda jättä!

Mulk (tantsib Liisaga).

Ise mina hilpsan, kampsan, kargan,

Noa tupp lööb tuuben, teiben!

N 12.

Räästas (tüleb rääkides). Huraa, sõbrad, tulen

praegu kommissari juurest, asi tükib hästi

minema! (Lauldes läwe poole).

Härra wallawanem Wolmer Womm -

Ööpik, Kägu, Lööke. Härra wallawanem, kumm, kumm, kumm!

Külapoisid (pillidega).

Taderidi pomm, taderidi pomm!
Härra wallawanem Wolmer Womm!

Womm. No, ma'i pea pikka wihä -
(Kompale). Las' siis saksa wälla puha!
Ööpik (pogrist tulles mulgile).

Porgu mulk! Woi ära tegi,
Wingerpussi ometi!
Lôoke ja Kägu (nõndasamuti).

Wotku susi! Wotku susi!
Teie kosjakuulutusi!
Mulk (waigistades).

Mulk woib massa wäike trahw
Ja wälja osta mõni klahw!
Räästas (mulgile). Mis sa tühja lori ajad,
kellele su klahwe waja on! Aga mis meil
waja oleks - oma ajalehte! Mulk, wõta
meel, mõistus kokku, sa oled nii kui nii
süüdlane - kui õige heidame mesti ja tee-
me wäikse kirjastuse-ühisuse? (Käo, Ööpi-
ku ja Löökele pääle tähendades). Toime-
tajad on meil juba käepärast.

Womm. Mis? Oma lehe? No sellega olen mina
ka peri!

Mulk. Õige! Linn meil on, aga oma lehte ei
ole! Meil peab puha oma wärk oleme...

Ööpik, Kägu, Lööke (läbisegi). Linn? Missu-
gune linn?

Mulk (käsa kokku lüües). Toho ime! Meil om
ju Abja-Paluoja!

Ööpik, Kägu, Lööke. See on liiga wäike,
mulk, wäike!

Mulk. Mis? Wäike? No kui sellest ei jätku,
siis on meil ju weel - Mõisaküla! (Rääs-
tale). Metsasaks, palju sa raha annad?

Räästas. Ära ikka - wäike tuhat...!
Mulk ohinal). Mina ka tuhat! Ja sina, walla-
wanem? Palju sina? (Heidab käega). Mis
nüüd weel waja küsida, sul kolm ilusat
tütart, suurest sitast ülelöödud ja puha
koolitatud ja supikursused ära käinud, -
palju sa igale tütrele kaasa annad?

Womm. No! - tuhat ikka!

Mulk. Kuramus, ja linnasaksad siin puhe pois-
mehed - (laulab).

N 13. Lõpp.

Mulk. Kui me oma lehe saame,
Siis me asju laialt aame,
Oma mehi ülistame,
Teisi muud kui teotame!
Ei jäta ma, ei jäta ma,
Enne kui asjast asja'i saa!

Kõik. Ei jäta ma, ei jäta ma,
Enne kui asjast asja'i saa!

Liisa (kes kõige selle aja kärsitu oli, ette-
astungides).

Laske mind ka laulda vähä
Ma küll soldanil ei lähä!
Sest kui lätte soldan sõtta,
Keda asemele wõtta!

Ei jätta ma, ei jäta ma,
Enne kui asjast asja'i saa!

Kõik. Ei jäta ma, ei jäta ma,
Enne kui asjast asja'i saa!

(Woorimees tikub Liisale lähemale).

Jaak. No katsu sa, no katsu sa,
Katsu, et saad minema!
Kui oma näpu külge aad,
Siis minu käest sa wati saad!

Ei jäta ma, ei jäta ma,
Enne kui asjast asja'i saa!

Kõik. Ei jäta ma, ei jäta ma,
Enne kui asjast asja'i saa!

Mulk. No tulge sõbrad, wollmer jo'en,
Rikkaid tütreid bese'en!

Wallaesä Wolmer Womm
Tal ju tütrid om, om, om!

Ööpik, Kägu, Looke.

Komm, wallawanem, kömm, kom, kom,
Kui sul neid tütreid aga om!

Külapoosid (pillidega).

Komm, wallawanem, kömm, kom, kom,
Sest sul ju tütreid om, om, om!

Worm. Tulge pääle, toimetus,
 Unustame pahandus!
 Rikas mees on Wolmer Womm,
 Tütred temal - trah ja põmm!

Woorimees ja Jaak.

Ei jäta ma, ei jäta ma,
 Enne kui asi ritta'i saa!

Kõik. Ei jäeta, ei jäeta,
 Enne kui asjast asi ei saa!

E e s r i e .

=====
 =====
 =====

